

موخه ایزې مرستې له هغو کورنیو سره چې بېلا بېلو گټورو او د ښو غوايدو کارونو ته لاس رسې نلري

لنډيز

په افغانستان کې د دندو ناکافی امکانات د ښاري بیوزلو خلکو لپاره د زیانمنې اصلي سرچینې او ښایې چې په حکومت کې هم د سیاسي بې ثباتي سرچینه گڼل کېږي. خو بیا هم، د زیان مننې کچه د کارکوونکو د عمر، جنس او توان، ناتوانی، معیوبیت په پام کې نیولو سره توپیر لري خو په ډیرو برخو کې دا ډول عوامل، د وگړو او د هغو د کورنیو لپاره د موجود کار ډول او په پایله کې د هغوی گټه ټاکي له دې کبله د کورنیو سمبالتیا له دې سره تړاو لري چې د کورنیو کوم غړي نارینه، ښځینه، کوچني معلول د کار د قوې سره د یو ځای کیدو چمتوالی لري.

دغه پالیسی پانود د کورنۍ د غړو د گټو ځانگړې کچه او د کار د چمتوالي په ستراتیژیو باندې د هغو داغیزمنتیا څرنگوالی او په پایله کې ددغو کاري سمبالتیا و د بیلگود اغیزې اچونې څرنگوالی د ژوند د اوږد محالي بوختیا باندې تر غور لاندې نیسي هغه کورنۍ چې روغ رمټ نارینه غړي نلري چې د کار لپاره پری تکیه وکړي، دا د هغو کورنیو له ډلې څخه شمیرل کېږي چې بسیاوي کارونو ته له کومو چې ښه گټه لاس ته راوړلای شي ډیره لږه لاس رسې لري، نو ځکه خو دغه کورنۍ تر ټولو لږ زیان منونکې ډلې جوړوي دغه ټکی یو د اوږد محاله څیړنو کلیدي موندنو څخه ده چې د افغانستان د څېړنې او ارزونې د ادارې له خوا د ښاري معیشتونو په هکله په دريو ښارونو کې تر سره شوی دی. دغه سند ډیر پیاوړی سیاست کارونې وړاندې کوي، څلورم مخ ته پام وکړئ چې د کورنیو د بیداره غړو سختي او پر دندو باندې د هغوی د اغیزې څرنگوالی او له کار څخه د گټې لاس ته راوړل بیانوي همدارنگه دغه پانود استدلال کوي چې د ژوند د معیشت د سمبالتیا په اړه مرستې باید هغو خلکو ته متوجه شي چې دندو ته تر ټولو لږه لاس رسنه لري.^۳

محتوا

- ۱ ښځی او کوچنیان د ښارونو د کاري بازار فعاله گډون کوونکي
- ۲ کورنۍ چې کارگرنارینه نلري د بیوزلو ښاري کورنیو تر ټولو لږ زیان منونکې
- ۳ وړاندیزونه

ښځی او کوچنیان د ښارونو د کاري بازار فعاله گډون کوونکي

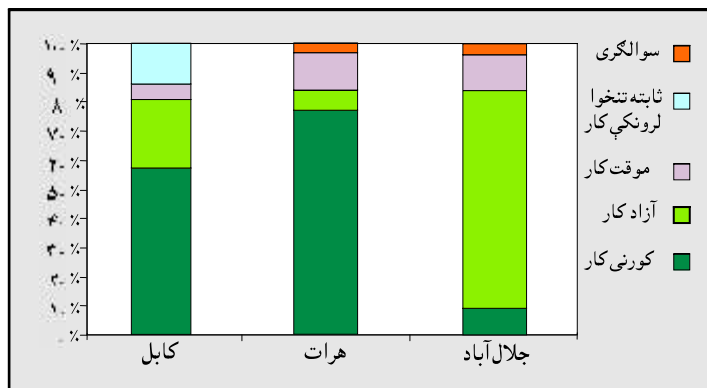
کبله داسې ښکاري چې په هرات کې په ځانگړې توگه د کار فرصتونه ډیر شوي دي او کورنی کارونه د ښځو تر ولکې لاندې دي، لومړی شکل او ورپسې کابل، کورنۍ کار باندې د ورته تمرکز له مخې دوهم ځای نیسي د ښځو د گمارنې کچه په جلال آباد کې د دوو نورو ولایتونو په پرتله ټیټه ده خو د آزادو کارونو د مرکزیت شتون ډیر دی ددې سره سره په دغه ولایت کې تر

څېړنیزې بیلگې دا په گوته کوی چې د ښځو د کاري کچې راپور تر څېړنې لاندې کورونو کې پام وړ برخه جوړوي ددې سره سره، تر څېړنې لاندې سیمو کې د ښځو د کار په کچه کې توپیر موجود دی د ښځو د کار کچه په سلو کې ډیره ټیټه کچه یې په جلال آباد کې له ۱۵ څخه پیل ده یعنی په کابل کې په سلو کې ۲۷ او د نصاب حدیې په سلو کې ۴۳ په هرات کې لوړوالی پیدا کوی له دې

د لیکونکو په هکله

پالا کانتور د افغانستان د څېړنې او ارزونې د ادارې د معیشتونو او جنسیت د څېړنو لور رتبه مدیره ده. نوموړی په برتانیې کې د شرقی انگلیا په پوهنتون کې د انکشافی مطالعاتو په څانگه کې د ښوونکي په توگه هم دنده تر سره کوي. نوموړی د بیوزلی او زیان مننې د مطالعې، او کاري شرایطو ته د لاس رسنې، او د هغه غوايدو تحلیل په برخو کې د جندر (جنسیت) له لړلید څخه تخصص لري. سټیټن شوت د دغه څېړنیزه ادارې د ښاري معیشتونو پروژه له ۲۰۰۴ څخه تر ۲۰۰۶ پورې اداره کوله. اوس مهال، نوموړی د ځمکو د پالیسی او ادارې سمون د یو پروژې د ډلې مشرتابه په غاړه لري، دغه پروژه د بین المللي پرمختگ لپاره د برتانیې سازمان، اسپای انکشافی بانک او د کرنې او اوبه لگونې وزارت په گډه مخکې زی.

لومړی شکل: د کار د ډول پر بنسټ د ښځو کاري کچه

۱ د پالا کانتور او سټیټن شوت په ۲۰۰۴ کال کې په افغانستان کې غیر رسمي بوختیا او د ښاري معیشت امنیت، لیکنه وگورئ، کابل، د افغانستان د څېړنې او ارزونې اداره

۲ اوږد محاله څېړنه چې د اروپایي کمسیون له خوا تمویل شوه، ۴۰ کورنۍ یې په هرات، کابل او جلال آباد کې تر څېړنې لاندې ونيولې ددې پروژې د موخو او چلن په هکله د لا ډیرو معلوماتو لپاره د، په افغانستان کابل کې ښاري معیشتونه په هکله د جی بیل او سټیټن شوت لیکنه وگورئ کابل د افغانستان د څېړنې او ارزونې اداره

۳ رپوټونه یواځې د معلولیت په اړه د کورنۍ په کچه بڼه کورنۍ کې معلول غړي شته که نه، را ټول شوي دي نه په انفرادي توگه له دې کبله انفرادي پایلایې د معیوبیت د ډول له مخې وړاند شو

لومړۍ جدول: د ورزنیو گټو منځنی کچه (افغانۍ) ۴

کابل	نارینه	کوچنیان	لویان
۲۰	۹۰	۵۷	۹۸
۳۷	۱۰۰	۴۸	۸۰
۹۰	۱۲۰	۱۰۰	۱۲۰

دوهم جدول: په کورنۍ کې د کارکوونکو منځنۍ ونډه

د کارگرو غړو ونډه	ټوله	هغه کورنۍ چې مشري یې د بنځو په لاس کې ده	هغه کورنۍ چې نارینه کارگر غړی نلری	هغه کورنۍ چې معلول غړی لری	هغه کورنۍ چې نیمایې او یا له نیمایې څخه زیات کارگر غړی یې ماشومان دی
کابل	۰.۲۷	۰.۳۲	۰.۲۱	۰.۱۷	۰.۳۳
جلال آباد	۰.۲۵	۰.۲۵	۰.۱۳	۰.۲۳	۰.۲۵
هرات	۰.۳۸	۰.۴۹	۰.۲۴	۰.۴۱	۰.۳۸

ډیره حده د بنځو کارونه د بنځو د کورنۍ کار ماحول د کار ورکونکو لخوا تر سره کیږی لکه: سینگارځای (د جامو وینځل) گنډنې.

په دغه بیلگه کې له ۱۸ څخه کوچنی ماشومان د کار د کچو څخه ډیره ونډه ځان ته ځانگړی کوی، خصوصاً بیا په کابل کې د کاري کچو څخه د کوچنیانو ونډه په سلو کې ۴۲ ده دغه فیصدي په هرات کې ۲۸ او په جلال آباد کې د سلو کې په پرتله ده، کوم کارونه چې (کمکیان تر سره کوی) په څرگنده توگه د بنځو د کارونو پشان ځانگړی ندی (دوهم شکل وگورئ)، که څه هم زیاتره ماشومان په لنډ محاله آزادو کارونو کې بوخت دی هلکان ترنجونو ډیر پکار بوخت دی که چیرې هم په هرات کې د بنځو د عمر هلکان او نجونې د دندی له مخې د نورو ولایتونو په پرتله یو بل ته نژدې دي په سلو کې (۵۲ هلکان او په سلو کې ۳۵ نجونې کار کوی) له هرات څخه که تیر شو، په کابل کې ۱۰ په سلو کې نجونې او ۴۸ په سلو کې هلکان تر څیړنې لاندې کورنیو څخه پکار بوخت دي په جلال آباد کې بیا ۱۰ په سلو کې نجونې او په سلو کې ۴۴ هلکان د کاري قوې برخه جوړوي.

دغه ورکړل شوي شمیرې نښې چې د کارکوونکو په توگه په بنځو او کوچنیانو باندې تکیه د زیان مننی نښه ده، ځکه چې ډول ډول کارونو ته د هغوی لاسرسی او له هغوی څخه لاسته راغلي گټه دنارینه وو په پرتله ډیره لږه ده دغه موندنه، راتلونکی برخه کې، په کومه کې چې د کار د چمتو الی د بیلگو د پیلامو په تړاو ورکړنې چې د کورنیو په کچه وړاندې کیږي، د تاییدوې گرځیدلي دي.

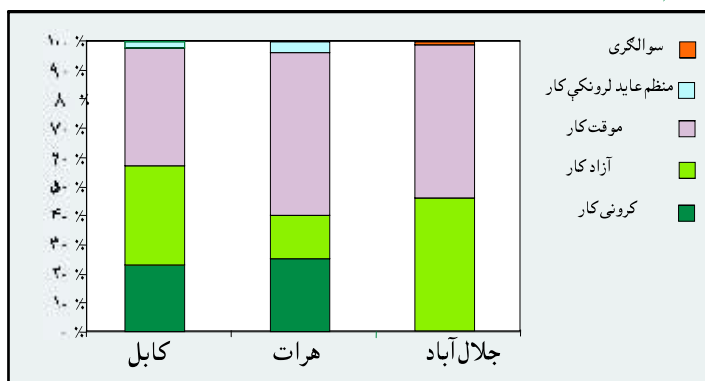
کورنۍ چې کارگر نارینه نلری د بیوزلو بناری کورنیو تر ټولو لاریان منونکې

په ټول کال کې کورنۍ څرنگه د کاري بدلونونو څخه برخمنې کیږي څلورم شکل دغه مسالی داسی څرگندوی چې په جلال آباد کې یوه کورنۍ څرنگه هم خپل بیلا بیل غړي په مختلفو وختونو کې په ټوله څیړنیزه دوره کې پکار اچولي دي، او هم دا چې د اړتیا او وخت سره سم څرنگه په ټولیزه توگه د خپلو کارگر غړو شمیرې ته بدلون ورکړی دي، کوم موسم کې چې کاري کچه تر ټولو لوړ حد ته رسیږي هغه د اگست او اکتوبر میاشتو تر منځ ده په دغه مهال کې ټوله کورنۍ یوې کلیوالي سیمې ته کوچیږي تر څو زراعتی مزدور کاري وکړي او څومره غړي چې کولای شی دغه کار تر سره کوی تر اغظمی عاید تر لاسه کړي د کال په اوږدو کې د کورنۍ پالندوی چې د بدنی معلولیت سره مخامخ دی او د گټی لاسته راوړو په موخه لږ کار کوی او دا پداسی حال کې چې زیاتره زامن یې په ټول کال کې پکار بوخت وه.

دغه مسله، کاري چاپیریال ته دننه او یا له هغه څخه بهر د بنځو او کوچنیانو په خوځښت او هم د کمکیو کوچنیانو په کار پوری د تړاو په اړه غیر عادی حالت ندي ددی پرینا ځینی کورنۍ په کړکیچنو حالاتو کې کوچنیان او بنځي کار کولو ته اړیاسي خو یو شمیر ډیرې نورې کورنۍ د کوچنیانو او د بنځو کار سره د پیسو د لاسته راوړو د اصلي سرچینې په توگه تړلي دي داسی فر کیږي چې دغه وروسته یادې شوې کورنۍ تر ټولو ډیر د پیسو لاسته راوړو لیسوال او د هغوی د اړوندو خطرو سره تړلی دی په ۲ م او ۳ م جدولونو کې ورکړل شوی شواهد د بنځو په کار پوری تړلی کورنۍ لپاره میشت خطرونه تاییدوی، خو نه د هغو کورنیو لپاره چې د کوچنیانو له لوري د لوړې کاري وړې څخه برخمن دي هغه کورنۍ چې ماشومان یې به کار بوخت دی، د څیړنې لاندې ټولو بیلگو کې د

دغه ورکړل شوي رپوټونه د افغانستان د بازارونو په بناري کارونو کې د بنځو او کوچنیانو د برخی اخیستنې د کچې ښکارندوی دی، او د هغوی د تمایل څرنگوالی په بدلیدو سره د کار ډول د غوره والی صورت په ځانگړي توگه د بنځو په باره کې بیانوی د څیړنې لاندې کورنیو تر منځ د بنځو او کوچنیانو په کارونو باندې ډیره تکیه په ځانگړي توگه په کابل او هرات کې، د دغو کار لرونکو ارزښت د کار د چمتو کیدو د بیلگو منځته راوړل ښکاروی ددی سره سره په دغه کار لرونکو باندې د تکیې لپاره د لویانو په پرتله ددوي د ټیټي گټې په سبب محدود یتونه شته دی څرنگه چې په لومړي جدول کې وینی د ورځنیو گټو کچه هم د بنځو او هم د کوچنیانو د نارینو په پرتله ټیټه ده د هرات او جلال آباد په ولایتونو کې د کوچنیانو گټه د بنځو په پرتله ډیره ده په ټولنیزه توگه،

دوهم شکل: د ماشومانو کاري پېښی د کار ډول پر بنسټ

۴۹.۵٪ افغانۍ

۵ باید ووايو چې په جلال آباد کې د نامنی او د سیمه ایز کار په سرته رسولو کې د نه شونتیا له کبله د می د میاشتی څخه ډول اطلاعات په لاس کې نشته

دریم جدول: د وگړو پر سرد منځنی عوایدو میاشتنی کچه (افغانی)

د عوایدو منځنی کچه په	ټوله	کورنی چې نارینه کارگر نلری	کورنی چې مشری بی د بنځو په لاس ده	کورنی چې مشری بی د نارینه په لاس ده	کورنی چې معلول غړی لری	کورنی چې معلول غړی نلری	کورنی چې نیمایي او یا له نیمایي څخه زیات کارگران بی ماشومان دی
کابل	۴۰۹ افغانی	۱۱۱ افغانی	۴۳۵ افغانی	۴۰۳ افغانی	۲۶۰ افغانی	۴۴۲ افغانی	۴۵۳ افغانی
هرات	۲۴۰ افغانی	۳۲۷ افغانی	۲۴۹ افغانی	۲۱۰ افغانی	۴۸۱ افغانی	۲۷۸ افغانی	۲۹۳ افغانی
جلال آباد	۵۴۳ افغانی	۲۹۴ افغانی	۴۳۸ افغانی	۵۵۱ افغانی	۵۰۰ افغانی	۵۷۰ افغانی	۵۴۳ افغانی

د اهمیت وړ ده چې د سالم نارینه نفقه راوړونکې کورنۍ او کورنۍ چې مشری بی د بنځو په لاس کې ده د دغو دوه ډولو بیلگو د عوایدو تر منځ توپیر څرگنده شی دوهم ډول کورنۍ کیدای شي چې شي د نارینه کارگر درلودونکي شي، او لومړنی بیلگی په پرتله بنی گټی ترلاسه کړی نو ځکه خو مرستندیه پروگرامونه چې زیان منونکې بنځې او په ځانکړي توگه هغه بنځې چې د کورنیو مشری په غاړه لری، د مرستو لومړنی مستحق گڼی، دغه پروگرامونه به خپل هدف ته چې د بیوزلی لمنځه وړل ده، ورسپیری څرنگه چې په دریم جدول کې د افغانستان د څیړنې او ارزونې ادارې څیړنه څرگندوی، یوازه په جلال آباد ښار کې د بنځینه سرپرستی لاندې کورنیو د شخص په سر لږ میاشتنی عواید، تر لاسه کول، د ټولیزه بیلگی په پرتله چې سرپرستی یې بنځی وی مساوی او حتی د نورو ښارونو د ټولو بیلگو په پرتله زیات عواید لری ځکه خو د زیان منونکو لپاره د مرستو په برابرولو کې ډیر زیات پام ته اړتیا لیدل کیږی.

د څیړنیزې بیلگې کورنۍ چې معلول غړی ولري، د هغو کورنیو په پرتله چې معلول غړی نه لری یا په ټولیزه توگه د څیړنیزې بیلگې څخه لږ گټه ترلاسه کوی د کابل څخه پرته، دغه مساله په دی پوری تړلی نده چې په کورنی کې نفقه راوړونکې غړی لږ دی، بلکه د نفقه راوړونکې د کار د عاید په کچه تړلی ده ځکه خو، کورنۍ چې معلول غړی لری او کورنۍ چې نارینه نفقه راوړونکې نلری د رښتنی زیان منونکې دی.

کارگرو نیمایي برخه جوړوی، او له لویانو سره یوه اندازه او یا هم زیات میاشتنی عاید ترلاسه کوی کولای شو وویو چې د افغانستان په ښارونو کې د کوچنیانو په کار باندې د پام وړ ټکیه د بیوزلی د خطر پرکچې نه وږیږوي بلکه د کوچنیانو د وړتیا په تړاو نور خطرونه لری، لکه: د کوچنیانو پر زده کړې باندې چې له دی لاری څخه انساني پانگې امانځته کوی لدې کبله، نن پداسې حال کې چې د کوچنیانو کار د گټی د لاس ته راوړو وسیله ده، دغه مساله به په راتلونکې کې د دغو کوچنیانو او د هغوی د کورنیو لپاره د بیوزلی د خطر په منځ ته راوړو باندې تمامه شي.

هغه کورنۍ چې د بنځو په کار باندې ډاډه دی او یا کولای شو وویو چې نارینه کارگر نلری، د هغو کیسه بیلا په بشپړه توگه بله ده په کابل ښار کې بغیر د معلولو نفقه راوړونکو کورنیو څخه دغه د بنځو په کار باندې ډاډه کورنۍ بیا د ټولی کاري قوی تر ټولو لږه ونډه جوړوی، او له نورو ټولو څیرل شویو بیلگو او ډلو څخه د وگړو پر سر لږ میاشتنی عاید ترلاسه کوی د بنځو پر عوایدو باندې د ډاډه کورنیو عواید ځکه لږ دی چې دا په افغانستان کې د بنځو په فعالیتونو پوری تړلی دی، او په نتیجه کې، څنگه چې پورته ذکر شوه، د ټاکنی لپاره کارونه محدود دی او همدارنگه د کورنیو کارونو تولیدات خصوصاً هغه کارونه چې د فرعی قراردادونو له لاری تنظیمیږی د دغه شان اړیکې په عمومی توگه تړون کوونکو ته لا زیات قدرت روپه لاس کوی، چې د کار مواد برابر وی او د کار د پایلی محصول اخلی او په نتیجه کې د بنځو د کار گټه راخپله کړی.

دریم شکل: په جلال آباد ښار کې د یوی کورنۍ د کاري خوځښت ستراتیژی

۲، بنځو ته د کورنیو کارونو له لاری صلاحیت ورکول د هندوستان څخه شواهد د پلا کانتو دغه څپرونه وگورئ، پرمختگ او بدلون ۲۰۲۵، ۲۰۲۴، ۲۰۲۳، ۲۰۲۲، ۲۰۲۱، ۲۰۲۰، ۲۰۱۹، ۲۰۱۸، ۲۰۱۷، ۲۰۱۶، ۲۰۱۵، ۲۰۱۴، ۲۰۱۳، ۲۰۱۲، ۲۰۱۱، ۲۰۱۰، ۲۰۰۹، ۲۰۰۸، ۲۰۰۷، ۲۰۰۶، ۲۰۰۵، ۲۰۰۴، ۲۰۰۳، ۲۰۰۲، ۲۰۰۱، ۲۰۰۰، ۱۹۹۹، ۱۹۹۸، ۱۹۹۷، ۱۹۹۶، ۱۹۹۵، ۱۹۹۴، ۱۹۹۳، ۱۹۹۲، ۱۹۹۱، ۱۹۹۰، ۱۹۸۹، ۱۹۸۸، ۱۹۸۷، ۱۹۸۶، ۱۹۸۵، ۱۹۸۴، ۱۹۸۳، ۱۹۸۲، ۱۹۸۱، ۱۹۸۰، ۱۹۷۹، ۱۹۷۸، ۱۹۷۷، ۱۹۷۶، ۱۹۷۵، ۱۹۷۴، ۱۹۷۳، ۱۹۷۲، ۱۹۷۱، ۱۹۷۰، ۱۹۶۹، ۱۹۶۸، ۱۹۶۷، ۱۹۶۶، ۱۹۶۵، ۱۹۶۴، ۱۹۶۳، ۱۹۶۲، ۱۹۶۱، ۱۹۶۰، ۱۹۵۹، ۱۹۵۸، ۱۹۵۷، ۱۹۵۶، ۱۹۵۵، ۱۹۵۴، ۱۹۵۳، ۱۹۵۲، ۱۹۵۱، ۱۹۵۰، ۱۹۴۹، ۱۹۴۸، ۱۹۴۷، ۱۹۴۶، ۱۹۴۵، ۱۹۴۴، ۱۹۴۳، ۱۹۴۲، ۱۹۴۱، ۱۹۴۰، ۱۹۳۹، ۱۹۳۸، ۱۹۳۷، ۱۹۳۶، ۱۹۳۵، ۱۹۳۴، ۱۹۳۳، ۱۹۳۲، ۱۹۳۱، ۱۹۳۰، ۱۹۲۹، ۱۹۲۸، ۱۹۲۷، ۱۹۲۶، ۱۹۲۵، ۱۹۲۴، ۱۹۲۳، ۱۹۲۲، ۱۹۲۱، ۱۹۲۰، ۱۹۱۹، ۱۹۱۸، ۱۹۱۷، ۱۹۱۶، ۱۹۱۵، ۱۹۱۴، ۱۹۱۳، ۱۹۱۲، ۱۹۱۱، ۱۹۱۰، ۱۹۰۹، ۱۹۰۸، ۱۹۰۷، ۱۹۰۶، ۱۹۰۵، ۱۹۰۴، ۱۹۰۳، ۱۹۰۲، ۱۹۰۱، ۱۹۰۰، ۱۸۹۹، ۱۸۹۸، ۱۸۹۷، ۱۸۹۶، ۱۸۹۵، ۱۸۹۴، ۱۸۹۳، ۱۸۹۲، ۱۸۹۱، ۱۸۹۰، ۱۸۸۹، ۱۸۸۸، ۱۸۸۷، ۱۸۸۶، ۱۸۸۵، ۱۸۸۴، ۱۸۸۳، ۱۸۸۲، ۱۸۸۱، ۱۸۸۰، ۱۸۷۹، ۱۸۷۸، ۱۸۷۷، ۱۸۷۶، ۱۸۷۵، ۱۸۷۴، ۱۸۷۳، ۱۸۷۲، ۱۸۷۱، ۱۸۷۰، ۱۸۶۹، ۱۸۶۸، ۱۸۶۷، ۱۸۶۶، ۱۸۶۵، ۱۸۶۴، ۱۸۶۳، ۱۸۶۲، ۱۸۶۱، ۱۸۶۰، ۱۸۵۹، ۱۸۵۸، ۱۸۵۷، ۱۸۵۶، ۱۸۵۵، ۱۸۵۴، ۱۸۵۳، ۱۸۵۲، ۱۸۵۱، ۱۸۵۰، ۱۸۴۹، ۱۸۴۸، ۱۸۴۷، ۱۸۴۶، ۱۸۴۵، ۱۸۴۴، ۱۸۴۳، ۱۸۴۲، ۱۸۴۱، ۱۸۴۰، ۱۸۳۹، ۱۸۳۸، ۱۸۳۷، ۱۸۳۶، ۱۸۳۵، ۱۸۳۴، ۱۸۳۳، ۱۸۳۲، ۱۸۳۱، ۱۸۳۰، ۱۸۲۹، ۱۸۲۸، ۱۸۲۷، ۱۸۲۶، ۱۸۲۵، ۱۸۲۴، ۱۸۲۳، ۱۸۲۲، ۱۸۲۱، ۱۸۲۰، ۱۸۱۹، ۱۸۱۸، ۱۸۱۷، ۱۸۱۶، ۱۸۱۵، ۱۸۱۴، ۱۸۱۳، ۱۸۱۲، ۱۸۱۱، ۱۸۱۰، ۱۸۰۹، ۱۸۰۸، ۱۸۰۷، ۱۸۰۶، ۱۸۰۵، ۱۸۰۴، ۱۸۰۳، ۱۸۰۲، ۱۸۰۱، ۱۸۰۰، ۱۷۹۹، ۱۷۹۸، ۱۷۹۷، ۱۷۹۶، ۱۷۹۵، ۱۷۹۴، ۱۷۹۳، ۱۷۹۲، ۱۷۹۱، ۱۷۹۰، ۱۷۸۹، ۱۷۸۸، ۱۷۸۷، ۱۷۸۶، ۱۷۸۵، ۱۷۸۴، ۱۷۸۳، ۱۷۸۲، ۱۷۸۱، ۱۷۸۰، ۱۷۷۹، ۱۷۷۸، ۱۷۷۷، ۱۷۷۶، ۱۷۷۵، ۱۷۷۴، ۱۷۷۳، ۱۷۷۲، ۱۷۷۱، ۱۷۷۰، ۱۷۶۹، ۱۷۶۸، ۱۷۶۷، ۱۷۶۶، ۱۷۶۵، ۱۷۶۴، ۱۷۶۳، ۱۷۶۲، ۱۷۶۱، ۱۷۶۰، ۱۷۵۹، ۱۷۵۸، ۱۷۵۷، ۱۷۵۶، ۱۷۵۵، ۱۷۵۴، ۱۷۵۳، ۱۷۵۲، ۱۷۵۱، ۱۷۵۰، ۱۷۴۹، ۱۷۴۸، ۱۷۴۷، ۱۷۴۶، ۱۷۴۵، ۱۷۴۴، ۱۷۴۳، ۱۷۴۲، ۱۷۴۱، ۱۷۴۰، ۱۷۳۹، ۱۷۳۸، ۱۷۳۷، ۱۷۳۶، ۱۷۳۵، ۱۷۳۴، ۱۷۳۳، ۱۷۳۲، ۱۷۳۱، ۱۷۳۰، ۱۷۲۹، ۱۷۲۸، ۱۷۲۷، ۱۷۲۶، ۱۷۲۵، ۱۷۲۴، ۱۷۲۳، ۱۷۲۲، ۱۷۲۱، ۱۷۲۰، ۱۷۱۹، ۱۷۱۸، ۱۷۱۷، ۱۷۱۶، ۱۷۱۵، ۱۷۱۴، ۱۷۱۳، ۱۷۱۲، ۱۷۱۱، ۱۷۱۰، ۱۷۰۹، ۱۷۰۸، ۱۷۰۷، ۱۷۰۶، ۱۷۰۵، ۱۷۰۴، ۱۷۰۳، ۱۷۰۲، ۱۷۰۱، ۱۷۰۰، ۱۶۹۹، ۱۶۹۸، ۱۶۹۷، ۱۶۹۶، ۱۶۹۵، ۱۶۹۴، ۱۶۹۳، ۱۶۹۲، ۱۶۹۱، ۱۶۹۰، ۱۶۸۹، ۱۶۸۸، ۱۶۸۷، ۱۶۸۶، ۱۶۸۵، ۱۶۸۴، ۱۶۸۳، ۱۶۸۲، ۱۶۸۱، ۱۶۸۰، ۱۶۷۹، ۱۶۷۸، ۱۶۷۷، ۱۶۷۶، ۱۶۷۵، ۱۶۷۴، ۱۶۷۳، ۱۶۷۲، ۱۶۷۱، ۱۶۷۰، ۱۶۶۹، ۱۶۶۸، ۱۶۶۷، ۱۶۶۶، ۱۶۶۵، ۱۶۶۴، ۱۶۶۳، ۱۶۶۲، ۱۶۶۱، ۱۶۶۰، ۱۶۵۹، ۱۶۵۸، ۱۶۵۷، ۱۶۵۶، ۱۶۵۵، ۱۶۵۴، ۱۶۵۳، ۱۶۵۲، ۱۶۵۱، ۱۶۵۰، ۱۶۴۹، ۱۶۴۸، ۱۶۴۷، ۱۶۴۶، ۱۶۴۵، ۱۶۴۴، ۱۶۴۳، ۱۶۴۲، ۱۶۴۱، ۱۶۴۰، ۱۶۳۹، ۱۶۳۸، ۱۶۳۷، ۱۶۳۶، ۱۶۳۵، ۱۶۳۴، ۱۶۳۳، ۱۶۳۲، ۱۶۳۱، ۱۶۳۰، ۱۶۲۹، ۱۶۲۸، ۱۶۲۷، ۱۶۲۶، ۱۶۲۵، ۱۶۲۴، ۱۶۲۳، ۱۶۲۲، ۱۶۲۱، ۱۶۲۰، ۱۶۱۹، ۱۶۱۸، ۱۶۱۷، ۱۶۱۶، ۱۶۱۵، ۱۶۱۴، ۱۶۱۳، ۱۶۱۲، ۱۶۱۱، ۱۶۱۰، ۱۶۰۹، ۱۶۰۸، ۱۶۰۷، ۱۶۰۶، ۱۶۰۵، ۱۶۰۴، ۱۶۰۳، ۱۶۰۲، ۱۶۰۱، ۱۶۰۰، ۱۵۹۹، ۱۵۹۸، ۱۵۹۷، ۱۵۹۶، ۱۵۹۵، ۱۵۹۴، ۱۵۹۳، ۱۵۹۲، ۱۵۹۱، ۱۵۹۰، ۱۵۸۹، ۱۵۸۸، ۱۵۸۷، ۱۵۸۶، ۱۵۸۵، ۱۵۸۴، ۱۵۸۳، ۱۵۸۲، ۱۵۸۱، ۱۵۸۰، ۱۵۷۹، ۱۵۷۸، ۱۵۷۷، ۱۵۷۶، ۱۵۷۵، ۱۵۷۴، ۱۵۷۳، ۱۵۷۲، ۱۵۷۱، ۱۵۷۰، ۱۵۶۹، ۱۵۶۸، ۱۵۶۷، ۱۵۶۶، ۱۵۶۵، ۱۵۶۴، ۱۵۶۳، ۱۵۶۲، ۱۵۶۱، ۱۵۶۰، ۱۵۵۹، ۱۵۵۸، ۱۵۵۷، ۱۵۵۶، ۱۵۵۵، ۱۵۵۴، ۱۵۵۳، ۱۵۵۲، ۱۵۵۱، ۱۵۵۰، ۱۵۴۹، ۱۵۴۸، ۱۵۴۷، ۱۵۴۶، ۱۵۴۵، ۱۵۴۴، ۱۵۴۳، ۱۵۴۲، ۱۵۴۱، ۱۵۴۰، ۱۵۳۹، ۱۵۳۸، ۱۵۳۷، ۱۵۳۶، ۱۵۳۵، ۱۵۳۴، ۱۵۳۳، ۱۵۳۲، ۱۵۳۱، ۱۵۳۰، ۱۵۲۹، ۱۵۲۸، ۱۵۲۷، ۱۵۲۶، ۱۵۲۵، ۱۵۲۴، ۱۵۲۳، ۱۵۲۲، ۱۵۲۱، ۱۵۲۰، ۱۵۱۹، ۱۵۱۸، ۱۵۱۷، ۱۵۱۶، ۱۵۱۵، ۱۵۱۴، ۱۵۱۳، ۱۵۱۲، ۱۵۱۱، ۱۵۱۰، ۱۵۰۹، ۱۵۰۸، ۱۵۰۷، ۱۵۰۶، ۱۵۰۵، ۱۵۰۴، ۱۵۰۳، ۱۵۰۲، ۱۵۰۱، ۱۵۰۰، ۱۴۹۹، ۱۴۹۸، ۱۴۹۷، ۱۴۹۶، ۱۴۹۵، ۱۴۹۴، ۱۴۹۳، ۱۴۹۲، ۱۴۹۱، ۱۴۹۰، ۱۴۸۹، ۱۴۸۸، ۱۴۸۷، ۱۴۸۶، ۱۴۸۵، ۱۴۸۴، ۱۴۸۳، ۱۴۸۲، ۱۴۸۱، ۱۴۸۰، ۱۴۷۹، ۱۴۷۸، ۱۴۷۷، ۱۴۷۶، ۱۴۷۵، ۱۴۷۴، ۱۴۷۳، ۱۴۷۲، ۱۴۷۱، ۱۴۷۰، ۱۴۶۹، ۱۴۶۸، ۱۴۶۷، ۱۴۶۶، ۱۴۶۵، ۱۴۶۴، ۱۴۶۳، ۱۴۶۲، ۱۴۶۱، ۱۴۶۰، ۱۴۵۹، ۱۴۵۸، ۱۴۵۷، ۱۴۵۶، ۱۴۵۵، ۱۴۵۴، ۱۴۵۳، ۱۴۵۲، ۱۴۵۱، ۱۴۵۰، ۱۴۴۹، ۱۴۴۸، ۱۴۴۷، ۱۴۴۶، ۱۴۴۵، ۱۴۴۴، ۱۴۴۳، ۱۴۴۲، ۱۴۴۱، ۱۴۴۰، ۱۴۳۹، ۱۴۳۸، ۱۴۳۷، ۱۴۳۶، ۱۴۳۵، ۱۴۳۴، ۱۴۳۳، ۱۴۳۲، ۱۴۳۱، ۱۴۳۰، ۱۴۲۹، ۱۴۲۸، ۱۴۲۷، ۱۴۲۶، ۱۴۲۵، ۱۴۲۴، ۱۴۲۳، ۱۴۲۲، ۱۴۲۱، ۱۴۲۰، ۱۴۱۹، ۱۴۱۸، ۱۴۱۷، ۱۴۱۶، ۱۴۱۵، ۱۴۱۴، ۱۴۱۳، ۱۴۱۲، ۱۴۱۱، ۱۴۱۰، ۱۴۰۹، ۱۴۰۸، ۱۴۰۷، ۱۴۰۶، ۱۴۰۵، ۱۴۰۴، ۱۴۰۳، ۱۴۰۲، ۱۴۰۱، ۱۴۰۰، ۱۳۹۹، ۱۳۹۸، ۱۳۹۷، ۱۳۹۶، ۱۳۹۵، ۱۳۹۴، ۱۳۹۳، ۱۳۹۲، ۱۳۹۱، ۱۳۹۰، ۱۳۸۹، ۱۳۸۸، ۱۳۸۷، ۱۳۸۶، ۱۳۸۵، ۱۳۸۴، ۱۳۸۳، ۱۳۸۲، ۱۳۸۱، ۱۳۸۰، ۱۳۷۹، ۱۳۷۸، ۱۳۷۷، ۱۳۷۶، ۱۳۷۵، ۱۳۷۴، ۱۳۷۳، ۱۳۷۲، ۱۳۷۱، ۱۳۷۰، ۱۳۶۹، ۱۳۶۸، ۱۳۶۷، ۱۳۶۶، ۱۳۶۵، ۱۳۶۴، ۱۳۶۳، ۱۳۶۲، ۱۳۶۱، ۱۳۶۰، ۱۳۵۹، ۱۳۵۸، ۱۳۵۷، ۱۳۵۶، ۱۳۵۵، ۱۳۵۴، ۱۳۵۳، ۱۳۵۲، ۱۳۵۱، ۱۳۵۰، ۱۳۴۹، ۱۳۴۸، ۱۳۴۷، ۱۳۴۶، ۱۳۴۵، ۱۳۴۴، ۱۳۴۳، ۱۳۴۲، ۱۳۴۱، ۱۳۴۰، ۱۳۳۹، ۱۳۳۸، ۱۳۳۷، ۱۳۳۶، ۱۳۳۵، ۱۳۳۴، ۱۳۳۳، ۱۳۳۲، ۱۳۳۱، ۱۳۳۰، ۱۳۲۹، ۱۳۲۸، ۱۳۲۷، ۱۳۲۶، ۱۳۲۵، ۱۳۲۴، ۱۳۲۳، ۱۳۲۲، ۱۳۲۱، ۱۳۲۰، ۱۳۱۹، ۱۳۱۸، ۱۳۱۷، ۱۳۱۶، ۱۳۱۵، ۱۳۱۴، ۱۳۱۳، ۱۳۱۲، ۱۳۱۱، ۱۳۱۰، ۱۳۰۹، ۱۳۰۸، ۱۳۰۷، ۱۳۰۶، ۱۳۰۵، ۱۳۰۴، ۱۳۰۳، ۱۳۰۲، ۱۳۰۱، ۱۳۰۰، ۱۲۹۹، ۱۲۹۸، ۱۲۹۷، ۱۲۹۶، ۱۲۹۵، ۱۲۹۴، ۱۲۹۳، ۱۲۹۲، ۱۲۹۱، ۱۲۹۰، ۱۲۸۹، ۱۲۸۸، ۱۲۸۷، ۱۲۸۶، ۱۲۸۵، ۱۲۸۴، ۱۲۸۳، ۱۲۸۲، ۱۲۸۱، ۱۲۸۰، ۱۲۷۹، ۱۲۷۸، ۱۲۷۷، ۱۲۷۶، ۱۲۷۵، ۱۲۷۴، ۱۲۷۳، ۱۲۷۲، ۱۲۷۱، ۱۲۷۰، ۱۲۶۹، ۱۲۶۸، ۱۲۶۷، ۱۲۶۶، ۱۲۶۵، ۱۲۶۴، ۱۲۶۳، ۱۲۶۲، ۱۲۶۱، ۱۲۶۰، ۱۲۵۹، ۱۲۵۸، ۱۲۵۷، ۱۲۵۶، ۱۲۵۵، ۱۲۵۴، ۱۲۵۳، ۱۲۵۲، ۱۲۵۱، ۱۲۵۰، ۱۲۴۹، ۱۲۴۸، ۱۲۴۷، ۱۲۴۶، ۱۲۴۵، ۱۲۴۴، ۱۲۴۳، ۱۲۴۲، ۱۲۴۱، ۱۲۴۰، ۱۲۳۹، ۱۲۳۸، ۱۲۳۷، ۱۲۳۶، ۱۲۳۵، ۱۲۳۴، ۱۲۳۳، ۱۲۳۲، ۱۲۳۱، ۱۲۳۰، ۱۲۲۹، ۱۲۲۸، ۱۲۲۷، ۱۲۲۶، ۱۲۲۵، ۱۲۲۴، ۱۲۲۳، ۱۲۲۲، ۱۲۲۱، ۱۲۲۰، ۱۲۱۹، ۱۲۱۸، ۱۲۱۷، ۱۲۱۶، ۱۲۱۵، ۱۲۱۴، ۱۲۱۳، ۱۲۱۲، ۱۲۱۱، ۱۲۱۰، ۱۲۰۹، ۱۲۰۸، ۱۲۰۷، ۱۲۰۶، ۱۲۰۵، ۱۲۰۴، ۱۲۰۳، ۱۲۰۲، ۱۲۰۱، ۱۲۰۰، ۱۱۹۹، ۱۱۹۸، ۱۱۹۷، ۱۱۹۶، ۱۱۹۵، ۱۱۹۴، ۱۱۹۳، ۱۱۹۲، ۱۱۹۱، ۱۱۹۰، ۱۱۸۹، ۱۱۸۸، ۱۱۸۷، ۱۱۸۶، ۱۱۸۵، ۱۱۸۴، ۱۱۸۳، ۱۱۸۲، ۱۱۸۱، ۱۱۸۰، ۱۱۷۹، ۱۱۷۸، ۱۱۷۷، ۱۱۷۶، ۱۱۷۵، ۱۱۷۴، ۱۱۷۳، ۱۱۷۲، ۱۱۷۱، ۱۱۷۰، ۱۱۶۹، ۱۱۶۸، ۱۱۶۷، ۱۱۶۶، ۱۱۶۵، ۱۱۶۴، ۱۱۶۳، ۱۱۶۲، ۱۱۶۱، ۱۱۶۰، ۱۱۵۹، ۱۱۵۸، ۱۱۵۷، ۱۱۵۶، ۱۱۵۵، ۱۱۵۴، ۱۱۵۳، ۱۱۵۲، ۱۱۵۱، ۱۱۵۰، ۱۱۴۹، ۱۱۴۸، ۱۱۴۷، ۱۱۴۶، ۱۱۴۵، ۱۱۴۴، ۱۱۴۳، ۱۱۴۲، ۱۱۴۱، ۱۱۴۰، ۱۱۳۹، ۱۱۳۸، ۱۱۳۷، ۱۱۳۶، ۱۱۳۵، ۱۱۳۴، ۱۱۳۳، ۱۱۳۲، ۱۱۳۱، ۱۱۳۰، ۱۱۲۹، ۱۱۲۸، ۱۱۲۷، ۱۱۲۶، ۱۱۲۵، ۱۱۲۴، ۱۱۲۳، ۱۱۲۲، ۱۱۲۱، ۱۱۲۰، ۱۱۱۹، ۱۱۱۸، ۱۱۱۷، ۱۱۱۶، ۱۱۱۵، ۱۱۱۴، ۱۱۱۳، ۱۱۱۲، ۱۱۱۱، ۱۱۱۰، ۱۱۰۹، ۱۱۰۸، ۱۱۰۷، ۱۱۰۶، ۱۱۰۵، ۱۱۰۴، ۱۱۰۳، ۱۱۰۲، ۱۱۰۱، ۱۱۰۰، ۱۰۹۹، ۱۰۹۸، ۱۰۹۷، ۱۰۹۶، ۱۰۹۵، ۱۰۹۴، ۱۰۹۳، ۱۰۹۲، ۱۰۹۱، ۱۰۹۰، ۱۰۸۹، ۱۰۸۸، ۱۰۸۷، ۱۰۸۶، ۱۰۸۵، ۱۰۸۴، ۱۰۸۳، ۱۰۸۲، ۱۰۸۱، ۱۰۸۰، ۱۰۷۹، ۱۰۷۸، ۱۰۷۷، ۱۰۷۶، ۱۰۷۵، ۱۰۷۴، ۱۰۷۳، ۱۰۷۲، ۱۰۷۱، ۱۰۷۰، ۱۰۶۹، ۱۰۶۸، ۱۰۶۷، ۱۰۶۶، ۱۰۶۵، ۱۰۶۴، ۱۰۶۳، ۱۰۶۲، ۱۰۶۱، ۱۰۶۰، ۱۰۵۹، ۱۰۵۸، ۱۰۵۷، ۱۰۵۶، ۱۰۵۵، ۱۰۵۴، ۱۰۵۳، ۱۰۵۲، ۱۰۵۱، ۱۰۵۰، ۱۰۴۹، ۱۰۴۸، ۱۰۴۷، ۱۰۴۶، ۱۰۴۵، ۱۰۴۴، ۱۰۴۳، ۱۰۴۲، ۱۰۴۱، ۱۰۴۰، ۱۰۳۹، ۱۰۳۸، ۱۰۳۷، ۱۰۳۶، ۱۰۳۵، ۱۰۳۴، ۱۰۳۳، ۱۰۳۲، ۱۰۳۱، ۱۰۳۰، ۱۰۲۹، ۱۰۲۸، ۱۰۲۷، ۱۰۲۶، ۱۰۲۵، ۱۰۲۴، ۱۰۲۳، ۱۰۲۲، ۱۰۲۱، ۱۰۲۰، ۱۰۱۹، ۱۰۱۸، ۱۰۱۷، ۱۰۱۶،

وړاندیزونه

دغه پالیسي پايه پگونه کوی چې څرنگه زیان مننه د بی وزلی د گټی په پرتله د کار بازار ته د لاس رسی سره په تړاو کی دی او داچی څرنگه دغه اړیکه د بنځی د سرپرستی څخه لاپیچلی ده ددغه سند ډیره هڅه پر دی ده چی څوک کار کوی او هم دارنگه د کار بازار ونوته دوگړو لاس رسی، روغ رمت نارینه کارگر ته د لاس رسی نشتوالی یوه کورنی تر ډیره حده د بی وزلی لپاره زیانمنوی، حتی د هغو کورنیو پر قیاس چی په زیاته کچه د ماشومانو پر کار ډاډه دی معلولوالی یو ډیر مهم عامل دی، په ځانگړی توگه گټی ته د لاس رسی د کار د چمتوالی د وړتیا پر برابرولو د کورنیو په دننه کی وی کاری بازار ته د موجودو نابرابریو په کوته کولو او د بی وزلی گټی ته لږوالی لپاره لاندی وړاندیزونه کیږی.

- ۱ په رسمی او غیر رسمی اقتصاد کې د باکیفیته کاری فرصتونو د رامنځته کولو له لاری د لویانو لپاره د کار فرصتونه سمول ترڅو به اوږدمهال او لنډ مهاله موده کې د کوچنیانو پکار باندی ډاډ کم شی.
 - ۲ د کورنی د ژوند پایښت لپاره د کوچنیانو کاریو محوری عامل دي په لنډ محاله دوره کې د کوچنیانو د کار او زده کړو لپاره د آسانتیاوو برابرول.
 - فعالیتونه چې د افغانستان په شرایطو کې مخه د مخه تر سره کیږی هغو باندی ساختاری کار پیل شی ترڅو کوچنیو پروژو کچه لوړه شی.
 - نورو بشپړیدونکو شرایطو په برخه کې د بنو کړو اټکل وکړی ترڅو د کوچنیانو د کار برابرول او په عمده توگه انساني پانگه اچونه او نورو چارچلونو او نوښتونو ته پراختیا ورکړل شی.
 - ډاډ شی چې د بنوونځیو درسي پلان پر ځای دی او داچې د زده کړو کیفیت په پوره ډول لوړ چې په زده کړو کې د کورنیو پانگه اچونه وهڅول شی.
 - ۳ ډیره لیری خبر ده چې په لنډ او یا منځمهال کې د بنځو لپاره د کور څخه بهر د کار کولو په فرصتونو کې بدلون رامنځته شی، ځکه خو د کورنیو کارونو په حالت کې دی سمون رامنځته شی.
 - د بنځو د مقام او قدرت د ښه والی د لارو لپاره د څیړنی تر سره شی ترڅو په هغو بازارښته ځایونو کې چې هغوی اوس کار کوی په تولید او بازارموندنو باندی د هغو اداره زیاته شی.
 - داسی ستراتیژی رامنځته کړی چې د بنځو له اوږو څخه د کورنی کارونو بار را کم شی او هغوی ته د پیسو په بدل د کار کولو وخت پیدا شی، یوه ستراتیژی اساسی خدمتونو ته، لکه اوبه او برق، د لاس رسی ښه والی دی
 - بنځو ته دا توان ورکړی چې له کار وکونکو او قراردادیانو سره خپلځانته د گټی اخستلو لپاره سمه معامله وکړی د افغانستان په شرایطو کې دغه کار ستونځمن ښکاری نو ځکه خو باید له همدغه شان شرایطو څخه، درس واخستل شی، چیری چې کور څخه بهر د کار کولو لپاره د بنځو فعالیتونه محدود دی، لکه ترکیه، مصر او پاکستان.
- د دی لپاره چې بنځو ته په غیر روایني کارونو کې مهارتونه ور وښل شی، اوسنی کونښمنونه د لاس رسی پراخ شی، ښایې چې دغه فعالیتونه په جنډر کې شامل نوی او د نارینه وو له فعالیتونه څخه یې ارزښت لږوی.
 - ۴ په عمومی توگه باید چې د بنځو د کار کولو او له کور څخه بهر چاپیریال کې د هغوی په کار گمارنی د منلو د زیاتولو په مخه باید چې کړه وړه بدل شی دغه شان بدلونونه هم د بنځو او د نارینه وو تر منځ اړین دی.
 - د څیړنی له لاری دی په سند سره څرگنده شی چې بنځی په ښاری معیشت کې څنگه او په څه اندازه برخه لری هغه ځنډونه دی په گوته شی چې د بنځو برخه محدودی او دا دی څرگنده شی چې د دغو ځنډونو لمنځه وړل څنگه منتج پر عادل پرمختگ او د بیوزلی په کمولو، کیږی.
- د د بیوزلی په کمولو کې د پرمختگ د منځگرتوبونو د لاسته راوړنو د ښه والی لپاره دی د مستحقینو په سم تعیین کې پام وشي.
- ظریف معیارونه چې د زیان منونکو ډلو پیژندوی دی، چې د بنځو د مشری لاندی کورنیو له حد څخه اوری، هغه د لاس رسی پراخ شی دغه کار د جنسیت په هکله د لوړو معیارونو د تنظیمولو د ټولنیزه ساتنی د پایې لاندی راځی، چې هدف یې د زیان منونکو بنځو لپاره د حالاتو ښه والی دی، چې د هغو کورنیو سره گډ شوی وی چې مشری یا سرپرستی یې د بنځی په لاس کې دی.
- د معلولینو د کورنیو د ژوند د ساتنی دلا ښه والی لپاره د له هغو سره مرستی سمون ومومی، دغه مساله د افغانستان په ټولنیک کې د اړونده معیارونو څخه ملاتړ کوی.
- د هدفمندو مهارتونو او د کار د پروگرامونو له لاری، د معلولو اشخاصو توان ته تر ممکن حد پوری ښه والی ور په برخه شی ترڅو د کورنی په عاید کې برخه واخلي
 - هغه معلول اشخاص چې د کار توان نلری، د هغو لپاره د ټولنیز ملاتړ پروگرامونو سرته رسونه او هغوی ته د لاس رسی لاره هواره شی ترڅو په دغو کورنیو کې د ژوند ساتنه ډاډه شی.